

Opublikowana w Dz.U. Z 1952 r. Nr 41, poz. 278 zał.

KONWENCJA

w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji.

(Dz. U. z dnia 21 października 1952 r.)

(Ratyfikowana na podstawie ustawy z dnia 29 lutego 1952 r. - Dz. U. Nr 13, poz. 78).

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 21 marca 1950 r. otwarta została do podpisu w Lake Success Konwencja w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

Dano w Warszawie, dnia 26 kwietnia 1952 r.

(Tekst konwencji został zamieszczony w załączniku do niniejszego numeru).

orzeczenia sądów
tezy z piśmiennictwa

ZAŁĄCZNIK

KONWENCJA

W SPRAWIE ZWALCZANIA HANDLU LUDŹMI I EKSPLOATACJI PROSTYTUCJI

Wstęp.

Zważywszy, że prostytucja i towarzyszące jej zło - handel ludźmi w celach prostytucji, są sprzeczne z godnością i wartością człowieka oraz zagrażają dobru jednostki, rodziny i społeczeństwa,

zważywszy, że w dziedzinie zwalczania handlu kobietami i dziećmi obowiązują następujące akty międzynarodowe:

- 1) Porozumienie międzynarodowe z dnia 18 maja 1904 r. w sprawie zwalczania handlu białymi niewolnikami, zmienione Protokołem zatwierdzonym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 3 grudnia 1948 r.,
- 2) Konwencja międzynarodowa z dnia 4 maja 1910 r. o zwalczaniu handlu białymi niewolnikami, zmieniona wzmiankowanym wyżej Protokołem,
- 3) Konwencja międzynarodowa z dnia 30 września 1921 r. o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi, zmieniona Protokołem zatwierdzonym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 października 1947 r.,
- 4) Konwencja międzynarodowa z dnia 11 października 1933 r. o zwalczaniu handlu kobietami pełnoletnimi, zmieniona wyżej wzmiankowanym Protokołem,
zważywszy, że Liga Narodów przygotowała w r. 1937 projekt Konwencji, rozszerzający zakres wymienionych wyżej aktów, oraz

zważywszy, że rozwój wypadków od r. 1937 umożliwia zawarcie Konwencji, unifikującej wymienione

wyżej akty i obejmującej treść projektu Konwencji z r. 1937, jak również pożądane poprawki do niej,

wobec tego układające się strony wyrażają zgodę na poniższe postanowienia:

Artykuł 1

Strony niniejszej Konwencji zgadzają się ukarać każdego, kto dla zaspokojenia namiętności innej osoby:

- 1) dostarcza, zwabia lub uprowadza w celach prostytucji inną osobę, nawet za jej zgodą;
- 2) eksploatuje prostytucję innej osoby, nawet za jej zgodą.

Artykuł 2

Strony niniejszej Konwencji zgadzają się również ukarać każdego, kto:

- 1) utrzymuje lub prowadzi bądź świadomie finansuje dom publiczny albo bierze udział w jego finansowaniu;
- 2) świadomie wynajmuje komuś lub odnajmuje od kogoś budynek bądź inne pomieszczenie lub jakąkolwiek ich część dla celów prostytucji innych osób.

Artykuł 3

W zakresie dozwolonym przez prawo krajowe próby popełnienia któregokolwiek z przestępstw wymienionych w artykułach 1 i 2, jak też czynności przygotowawcze do ich popełnienia, będą również karane.

Artykuł 4

W zakresie dozwolonym przez prawo krajowe rozmyślny udział w czynnościach wymienionych w artykułach 1 i 2 będzie również karany.

W zakresie dozwolonym przez prawo krajowe uczestnictwo będzie traktowane jako oddzielne przestępstwo, ilekroć będzie to konieczne dla zapobieżenia bezkarności.

Artykuł 5

W przypadkach, w których osoby pokrzywdzone są według prawa krajowego uprawnione do występowania jako strony w postępowaniu dotyczącym któregokolwiek z przestępstw wymienionych w niniejszej Konwencji, cudzoziemcy będą uprawnieni do tego na tych samych warunkach, co obywatele danego kraju.

Artykuł 6

Każda ze stron niniejszej Konwencji zgadza się zastosować wszelkie niezbędne środki celem cofnięcia lub uchylecia jakiegokolwiek istniejącego prawa, zarządzenia lub przepisu administracyjnego, w myśl którego osoby, zajmujące się lub podejrzane o zajmowanie się prostytucją, podlegają specjalnej rejestracji bądź też obowiązane są posiadać specjalny dokument, bądź wreszcie powinny podporządkować się wyjątkowym wymaganiom co do nadzoru lub zgłaszania.

Artykuł 7

Poprzednie wyroki skazujące, wydane w obcych Państwach za przestępstwa wymienione w niniejszej Konwencji, powinny być w zakresie wskazanym przez prawo krajowe wzięte pod uwagę celem:

- 1) ustalenia recydywy,
- 2) dyskwalifikacji przestępcy w zakresie używania praw obywatelskich.

Artykuł 8

Przestępstwa, wymienione w artykułach 1 i 2 niniejszej Konwencji, powinny być traktowane jako przestępstwa podlegające ekstradycji w każdym traktacie, dotyczącym ekstradycji, który został lub zostanie w przyszłości zawarty pomiędzy którymkolwiek stronami niniejszej Konwencji.

Strony niniejszej Konwencji, które nie uzależniają ekstradycji od istnienia traktatu, będą odtąd uznawać przestępstwa, wymienione w artykułach 1 i 2 niniejszej Konwencji, jako przypadki uzasadniające ekstradycję

pomiędzy nimi.

Ekstradycja będzie zarządzona zgodnie z prawem Państwa, do którego skierowany został wniosek.

Artykuł 9

W Państwach, w których prawo nie dozwala na ekstradycję własnych obywateli, własni obywatele, którzy wrócili do swego kraju po popełnieniu za granicą któregoś z przestępstw wymienionych w artykułach 1 i 2 niniejszej Konwencji, będą ścigani sędownie i karani przez sądy własnego Państwa.

Postanowienie to nie będzie stosowane, jeżeli w podobnej sprawie między stronami niniejszej Konwencji ekstradycja obywatela nie może mieć miejsca.

Artykuł 10

Postanowienia artykułu 9 nie będą stosowane, jeżeli osoba, oskarżona o przestępstwo, była sądzona w obcym Państwie i jeżeli, w razie skazania, osoba ta odcierpiała karę bądź kara została jej darowana lub zmniejszona zgodnie z prawami tego obcego Państwa.

Artykuł 11

Żadne postanowienie niniejszej Konwencji nie może być interpretowane jako przesądające stanowisko strony wobec ogólnego problemu zakresu jurysdykcji karnej przewidzianej prawem międzynarodowym.

Artykuł 12

Niniejsza Konwencja nie zmienia zasady, że przestępstwa, o których w niej mowa, mają być w każdym kraju określone, ścigane i karane zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 13

Strony niniejszej Konwencji zobowiązane będą do wykonywania rekwizycji sądowych, dotyczących przestępstw, wymienionych w Konwencji, zgodnie z ich prawem krajowym.

Przekazywanie rekwizycji będzie dokonywane:

- 1) w drodze bezpośredniej korespondencji między władzami sądowymi lub
- 2) w drodze bezpośredniej korespondencji między ministrami sprawiedliwości obydwu Państw, lub w drodze bezpośredniej korespondencji innej właściwej władzy państwowej, kierującej rekwizycję, do Ministra Sprawiedliwości Państwa, do którego rekwizycja jest skierowana, lub
- 3) za pośrednictwem dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela Państwa, kierującego rekwizycję, w Państwie, do którego rekwizycja zostaje skierowana; przedstawiciel ten prześle rekwizycję sądową bezpośrednio do właściwej władzy sądowej lub do władzy wskazanej przez Rząd Państwa, do którego rekwizycja jest skierowana, oraz otrzyma bezpośrednio od tej władzy dokumenty, stanowiące wykonanie rekwizycji sądowej.

W przypadkach 1 i 3 odpis rekwizycji sądowej będzie zawsze przesłany jednocześnie do zwierzchniej władzy Państwa, do którego rekwizycja została skierowana.

W braku innego porozumienia rekwizycje sądowe sporządzane będą w języku władzy kierującej rekwizycję, jednak z zastrzeżeniem, iż Państwo, do którego rekwizycja zostaje skierowana, może żądać tłumaczenia na swój własny język, którego ścisłość stwierdzi władza kierująca rekwizycję.

Każda strona niniejszej Konwencji powiadomi każdą pozostałą stronę Konwencji o wymienionej wyżej metodzie lub metodach przekazywania, na które wyrazi zgodę w odniesieniu do rekwizycji sądowych danego Państwa.

Dopóki Państwo nie wystosuje takiego zawiadomienia, dotychczas przez nie stosowana procedura w odniesieniu do rekwizycji sądowych pozostaje w mocy.

Wykonanie rekwizycji sądowych nie może pociągnąć za sobą roszczeń o zwrot jakichkolwiek innych opłat lub wydatków, niż koszt rzeczoznawców.

Nic w artykule niniejszym nie może być interpretowane jako zobowiązania stron niniejszej Konwencji do przyjęcia w sprawach karnych jakiegokolwiek formy lub metod dowodowych, sprzecznych z ich własnymi prawami krajowymi.

Artykuł 14

Każda strona niniejszej Konwencji ustanowi lub utrzyma organ zobowiązany do koordynacji i centralizacji wyników badania przestępstw, o których mowa w niniejszej Konwencji.

Organ taki winien zbierać wszelkie informacje, mające na celu ułatwienie zapobiegania i karania

przestępstw, o których mowa w niniejszej Konwencji, oraz pozostawać w ścisłej łączności z odpowiednim organem w innych krajach.

Artykuł 15

W zakresie dozwolonym przez prawo krajowe oraz w zakresie, w jakim władze odpowiedzialne za organa wymienione w artykule 14 uważać to będą za pożądane, będą one dostarczać władzom odpowiedzialnym za takie same organa w innych Państwach następujących informacji:

- 1) szczegółów każdego przestępstwa, o którym mowa w niniejszej Konwencji, oraz każdej próby popełnienia takiego przestępstwa;
- 2) szczegółów o wszelkich poszukiwaniach oraz o wszelkim ściganiu, aresztowaniu, skazaniu, odmowie wpuszczenia lub wydaleniu osób, winnych któregośkolwiek z przestępstw wymienionych w niniejszej Konwencji, ruchu tych osób oraz wszelkich innych pożytecznych informacji odnoszących się do nich.

Dostarczone w ten sposób informacje będą zawierać opisy przestępców, odciski ich palców, fotografie, metody działania, protokoły policyjne i dane z rejestru skazanych.

Artykuł 16

Strony niniejszej Konwencji zgadzają się podjąć lub zachęcać do podjęcia kroków za pośrednictwem swych publicznych i prywatnych organów oświatowych, zdrowotnych, społecznych, gospodarczych i innych organów pokrewnych, dla zapobieżenia prostytucji oraz przysposobienia do pracy i społecznego uzdrowienia ofiar prostytucji i przestępstw, wymienionych w niniejszej Konwencji.

Artykuł 17

Strony niniejszej Konwencji zobowiązują się w związku z imigracją i emigracją zastosować lub stosować nadal takie środki, jakie są wymagane w ramach ich zobowiązań, określonych w niniejszej Konwencji, aby powstrzymać handel żywym towarem jednej lub drugiej płci w celach prostytucji.

W szczególności zobowiązują się:

- 1) wydać takie zarządzenia, jakie są niezbędne dla ochrony imigrantów lub emigrantów, a w szczególności: kobiet i dzieci - zarówno w miejscach przybycia i wyjazdu, jak i podczas podróży;
- 2) zorganizować odpowiednią propagandę dla ostrzeżenia publiczności przed niebezpieczeństwami wyżej wymienionego handlu;
- 3) przedsięwziąć odpowiednie środki celem zapewnienia nadzoru na dworcach kolejowych, w portach lotniczych, w portach morskich, podczas podróży oraz w innych miejscach publicznych, aby zapobiec międzynarodowemu handlowi żywym towarem w celu prostytucji;
- 4) przedsięwziąć odpowiednie środki, aby właściwe władze były informowane o przybyciu osób, które prima facie wydają się sprawcami i pomocnikami lub ofiarami takiego handlu.

Artykuł 18

Strony niniejszej Konwencji zobowiązują się, zgodnie z warunkami ustalonymi przez prawo krajowe, zarządzić zbieranie deklaracji od obcokrajowców zajmujących się prostytucją, w celu ustalenia ich tożsamości i stanu cywilnego oraz stwierdzenia, kto spowodował opuszczenie przez nich ich Państwa. Uzyskane informacje będą komunikowane władzom Państwa pochodzenia wymienionych osób celem przeprowadzenia ich repatriacji.

Artykuł 19

Strony niniejszej Konwencji zobowiązują się, zgodnie z warunkami ustalonymi przez prawo krajowe i nie przesądzać ścigania lub innej akcji za jego pogwałcenie w granicach możliwości:

- 1) w oczekiwaniu na ukończenie przygotowań do repatriacji pozostałych bez środków ofiar międzynarodowego handlu żywym towarem w celach prostytucji - przedsięwziąć odpowiednie środki dla zapewnienia im tymczasowej opieki i utrzymania;
- 2) repatriować osoby wymienione w artykule 18, które życzą sobie repatriacji lub których repatriacji domagają się osoby, sprawujące nad nimi władzę, lub których wydalenie zarządzone zostało zgodnie z prawem. Repatriacja nastąpi dopiero po osiągnięciu porozumienia z Państwem przeznaczenia co do tożsamości i narodowości, jak również co do miejsca i terminu przybycia do punktu granicznego. Każda strona niniejszej Konwencji ułatwi przejazd tych osób przez swoje terytorium.

Jeżeli osoby wymienione w poprzednim ustępie nie mogą same opłacić kosztów repatriacji i nie mają małżonka ani krewnych lub opiekuna, którzy by za nich zapłacili - koszty repatriacji aż do najbliższej granicy,

portu lądowania lub portu lotniczego w kierunku Państwa pochodzenia będą poniesione przez Państwo, w którym osoby te zamieszkują, a koszty pozostałej części podróży - przez Państwo Pochodzenia.

Artykuł 20

Strony niniejszej Konwencji zobowiązują się, jeżeli nie uczyniły tego dotychczas, do przedsięwzięcia potrzebnych środków dla wykonywania nadzoru nad agencjami zatrudnienia celem zapobieżenia temu, aby osoby szukające zatrudnienia, zwłaszcza kobiety i dzieci, narażone były na niebezpieczeństwo prostytucji.

Artykuł 21

Strony niniejszej Konwencji zakomunikują Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych te prawa i zarządzenia, które już zostały wydane w ich Państwach, a później co roku, te prawa i zarządzenia, które zostaną wydane, co do spraw, będących przedmiotem niniejszej Konwencji, jak również wszystkie podjęte przez nich środki, dotyczące stosowania Konwencji. Otrzymane informacje będą publikowane periodycznie przez Sekretarza Generalnego i rozsyłane do wszystkich Członków Narodów Zjednoczonych oraz do Państw nie-członków, którym niniejsza Konwencja zostanie oficjalnie zakomunikowana, zgodnie z artykułem 23.

Artykuł 22

Jeżeli wyniknie jakikolwiek spór między stronami niniejszej Konwencji co do jej interpretacji lub stosowania i jeżeli spór ten nie będzie mógł być załatwiony w inny sposób, to na żądanie którejkolwiek ze stron w sporze zostanie on przedłożony Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości.

Artykuł 23

Niniejsza Konwencja otwarta będzie do podpisu dla każdego członka Narodów Zjednoczonych, a także dla każdego innego Państwa, do którego skierowane zostało zaproszenie przez Radę Ekonomiczną i Społeczną.

Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Państwa, wymienione w pierwszym ustępie, które nie podpisały Konwencji, mogą do niej przystąpić.

Przystąpienie zostanie dokonane przez złożenie dokumentu przystąpienia u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Dla celów niniejszej Konwencji słowo "Państwo" obejmuje wszystkie kolonie i terytoria powiernicze Państwa podpisującego lub przystępującego do Konwencji oraz wszystkie terytoria, za które Państwo to jest odpowiedzialne w stosunkach międzynarodowych.

Artykuł 24

Niniejsza Konwencja wejdzie w życie w dziewięćdziesiątym dniu po dacie złożenia drugiego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia.

Dla każdego Państwa ratyfikującego lub przystępującego do Konwencji po złożeniu drugiego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia Konwencja wejdzie w życie w dziewięćdziesiąt dni po złożeniu przez to Państwo dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

Artykuł 25

Po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Konwencji każda strona Konwencji może wypowiedzieć ją drogą pisemnego zawiadomienia, skierowanego do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Takie wypowiedzenie nabierze mocy dla strony, która je zgłosi, po upływie roku od daty otrzymania go przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 26

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych powiadomi wszystkich Członków Narodów Zjednoczonych oraz Państwa nie-członków wymienione w artykule 23:

- a) o podpisach, ratyfikacjach i przystąpieniach otrzymanych zgodnie z artykułem 23;
- b) o dacie, w której niniejsza Konwencja wejdzie w życie zgodnie z artykułem 24;
- c) o wypowiedzeniach otrzymanych zgodnie z artykułem 25.

Artykuł 27

Każda strona niniejszej Konwencji zobowiązuje się podjąć, zgodnie ze swą Konstytucją, środki ustawodawcze lub inne, niezbędne dla zapewnienia stosowania Konwencji.

Artykuł 28

Postanowienia niniejszej Konwencji zastąpią w stosunkach między jej stronami postanowienia aktów międzynarodowych, wymienionych w podstępach 1, 2, 3 i 4 drugiego ustępu Wstępu, z których każdy uznany będzie za wygasły wówczas, gdy wszystkie jego strony staną się stronami niniejszej Konwencji.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejszą Konwencję, otwartą do podpisu w Lake Success, New York, dnia 21 marca 1950 r., której uwierzytelniony odpis zostanie przekazany przez Sekretarza Generalnego wszystkim Członkom Narodów Zjednoczonych oraz Państwom nie-członkom, wymienionym w artykule 23.

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

Żaden przepis niniejszej Konwencji nie będzie uważany za naruszający jakiekolwiek prawodawstwo, które dla zabezpieczenia postanowień, mających na celu zapewnienie zniesienia handlu żywym towarem i eksploatacji innych osób w celach prostytucji, przewiduje warunki surowsze niż te, które są przewidziane w niniejszej Konwencji.

Postanowienia artykułów 23 do 26 włącznie Konwencji mają zastosowanie do niniejszego Protokołu.